

UWV verstrekt uitkeringen zonder verplicht medisch oordeel arts

13 januari 2022 15:10 Aangepast: 13 januari 2022 15:49

Bij het UWV Hengelo ligt er het plan om ruim 800 WIA uitkeringen 'blind' te verstrekken heeft Beeld © RTL Nieuws

Het UWV is van plan om in sommige regio's arbeidsongeschiktheidsuitkeringen toe te kennen aan mensen zonder te kijken of ze er ook recht op hebben. In één regio gebeurt dit al, blijkt uit documenten in bezit van RTL Nieuws. Deze maatregel, die volgens de wet niet mag, is genomen vanwege een groot tekort aan keuringsartsen en oplopende wachtlijsten van zieke werknemers.

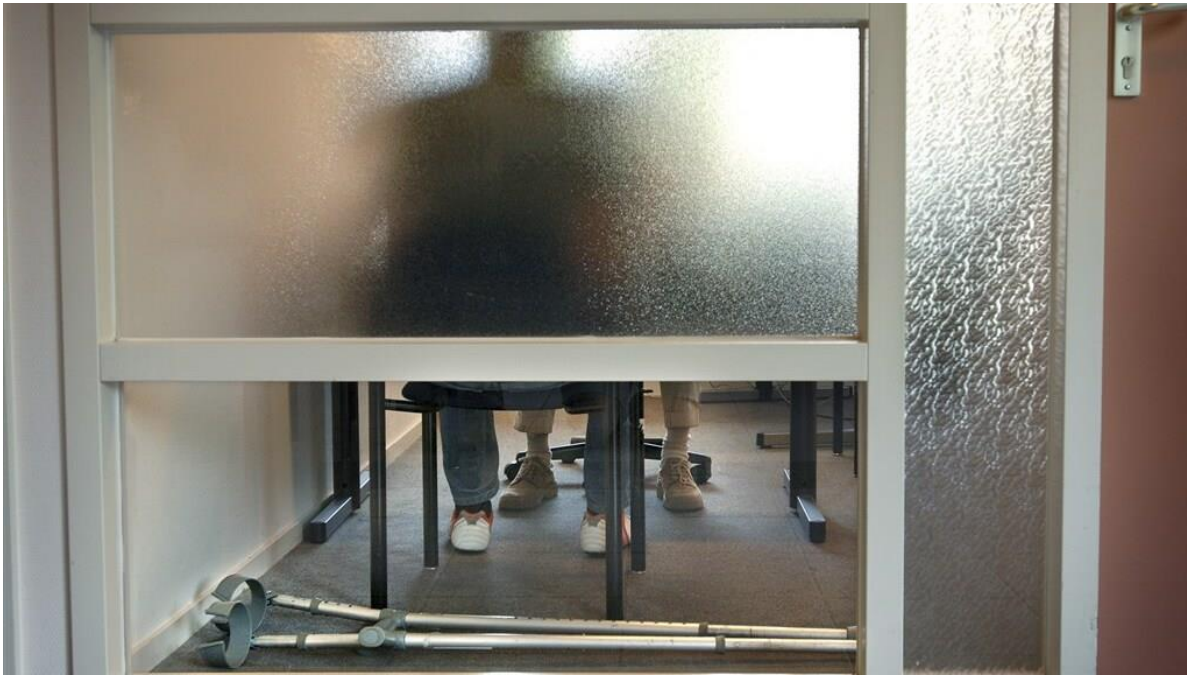
Wanneer iemand twee jaar ziek is, moet normaal gesproken een keuringsarts van het UWV zo iemand medisch onderzoeken om te kijken of die nog kan werken of niet. Dat doet een verzekeringsarts van het UWV. Zo'n keuring moet binnen acht weken plaatsvinden, maar inmiddels ligt de gemiddelde wachttijd op 17 weken. Hierdoor is een wachtlijst ontstaan van 12.000 zieke mensen die nog door een arts gezien moeten worden.

Om de wachtlijst aan te pakken heeft het UWV-kantoor in Zwolle vorig jaar bij wijze van proef zieke zestigplussers, zonder medische toets een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA-uitkering) gegeven tot aan hun pensioen. Het ging toen om een beperkt aantal van 19 gevallen.

Wachlijst snel wegwerken

Bij het UWV-kantoor in Hengelo zijn er op dit moment al vergevorderde plannen voor een veel grotere pilot. Daar is het de bedoeling om een wachlijst van 821 zieke werknemers snel weg te werken door ze een WIA-uitkering te geven zonder dat er een verzekeringsarts aan te pas komt. Daarvoor komen ook mensen jonger dan zestig jaar in aanmerking.

Inmiddels is er al personeel geworven dat aan die pilot in Hengelo mee gaat werken. Er is een akkoord van de leiding om de voorbereidingen van de pilot in gang te zetten, zo blijkt uit informatie in bezit van RTL Nieuws. Het is alleen nog wachten op een formeel akkoord van het hoofdkantoor van het UWV. Het ministerie zal ook nog toestemming moeten geven, zegt een woordvoerder van het UWV.

Tegen de wet

"Wat het UWV hier doet is gewoon in strijd met de wet", zegt hoogleraar sociaal recht Barend Barentsen van de universiteit Leiden. "Er worden uitkeringen toegekend aan mensen wie die uitkering niet toekomt." Barentsen snapt wel dat het UWV wat moet doen, maar: "Het UWV heeft hier gereageerd als een kat in het nauw, die vervolgens een rare sprong maakt die niet mag."

Door mensen een WIA-uitkering te geven zonder dat er een verzekeringsarts aan te pas komt is er sprake van rechtsongelijkheid, zegt voorzitter Wim van Pelt van de beroepsvereniging van verzekeringsartsen (NOVAG). "Want zo kan het gebeuren dat bij twee dezelfde gevallen dat de ene in aanmerking komt voor een uitkering en dat bij de ander de uitkering wordt afgewezen. Dat is in strijd met de wet."

[Lees ook:](#)

[UWV werkt wachtlijsten illegaal in rap tempo weg: 1900 mensen krijgen levenslange uitkering](#)

Het UWV erkent dat het kantoor in Zwolle WIA-uitkeringen zijn verstrekt aan zestigplussers, zonder dat ze zijn gezien door een verzekeringsarts. "En dat is niet volledig conform de huidige wet- en regelgeving". Maar ze benadrukken dat het om een kleinschalige proef ging.

Het UWV spreekt tegen dat er in Zwolle 'blind' WIA uitkeringen zijn verstrekt, omdat er nog wel een arbeidsdeskundige naar het dossiers zou hebben gekeken.

Maar uit documenten in het bezit van RTL Nieuws blijkt dat bij beide pilots in Zwolle en Hengelo sprake is van toekenning van een WIA-uitkering 'zonder medische- en arbeidskundige toets'. Onze bronnen melden verder dat het ministerie van Sociale Zaken op de hoogte was van de plannen, maar ook dat ontkent het UWV.

'Onorthodoxe maatregelen nodig'

Het UWV stelt dat ze te kampen heeft met grote achterstanden en dat er onorthodoxe maatregelen nodig zijn. Zodoende hebben ze hun medewerkers opgeroepen om met onconventionele voorstellen te komen en daar zijn deze twee pilots uit voort gekomen. Maar dat is volstrekt onvoldoende om het probleem op te lossen, zegt het UWV.

"Daarvoor zijn echt aanpassingen in de wet- en regelgeving nodig", stelt een woordvoerder. Zo denkt het UWV eraan om veel medische controles van verzekeringsartsen te schrappen. Het instituut roept de politiek op 'om echt keuzes te maken'.

© ANP

Artsen willen weg bij UWV

De beroepsvereniging van verzekeringsartsen (Novag), vindt een wetswijziging overbodig. "Er is wel een tekort van ongeveer 120 verzekeringsartsen. Dat is geen enorm aantal en oplosbaar, maar niet binnen het UWV", zegt voorzitter Van Pelt. De Novag pleit voor het oprichten van een onafhankelijke medische dienst waar de verzekeringsartsen in onder worden gebracht, weg bij het UWV.

"Tachtig procent van de verzekeringsartsen is binnen twee jaar alweer bij het UWV vertrokken. Het betaalt te weinig, maar het komt ook omdat het werk niet leuk is voor artsen. Het UWV drukt ons in een keurslijf. Soms mogen we niet beoordelen, soms moeten we later beoordelen. Dat is geen integere manier van werken."

[Koen de Regt & Roland Strijker](#)